

STN	Riasy a produkty z rias Slovník	STN EN 17399 56 6701
------------	--	--

Algae and algae products
Vocabulary

Algues et produits d'algues
Vocabulaire

Algen und Algenprodukte
Begriffe

Táto slovenská technická norma je slovenskou verziou európskej normy EN 17399: 2024.
Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.
STN EN 17399 má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN 17399: 2024.
It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.
STN EN 17399 has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich dokumentov

Táto slovenská technická norma nahrádza anglickú verziu STN EN 17399 z novembra 2024,
ktorá od 1. 11. 2024 nahradila STN EN 17399 z decembra 2021 v celom rozsahu.

140314

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2025
Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii
v znení neskorších predpisov.

Národný predhovor

STN obsahuje národnú prílohu NA (informatívnu) – Abecedný register termínov v slovenskom jazyku.

Normatívne referenčné dokumenty

V tomto dokumente nie sú normatívne referenčné dokumenty.

Vypracovanie

Spracovateľ: Mgr. Daša Borovská, Bratislava

**Riasy a produkty z rias
Slovník**Algae and algae products
VocabularyAlgues et produits d'algues
VocabulaireAlgen und Algenprodukte
Begriffe

Túto európsku normu schválil CEN 3. júna 2024.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

CENEurópsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung**Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel**

Obsah

strana

Európsky predhovor	5
Úvod	6
1 Predmet	7
2 Normatívne odkazy	7
3 Termíny a definície	7
Literatúra	37
Národná príloha NA (informatívna) – Abecedný register termínov v slovenskom jazyku	40

Európsky predhovor

Tento dokument (EN 17399: 2024) vypracovala technická komisia CEN/TC 454 Riasy a produkty z rias, ktorej sekretariát je v NEN.

Tejto európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do januára 2025 a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do januára 2025.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokolvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN 17399: 2020.

EN 17399: 2024 obsahuje nasledujúce významné technické zmeny oproti EN 17399: 2020:

- termíny a definície z predchádzajúceho vydania sa zmenili a rozšírili v súlade s novými poznatkami;
- doplnili sa nové termíny a definície, ktoré neboli zahrnuté v predchádzajúcom vydaní.

Tento dokument bol vypracovaný na základe žiadosti Európskej komisie o normalizačnú prácu adresovanej CEN. Stály výbor štátov EZVO následne schvaľuje tieto žiadosti pre svoje členské štáty.

Akákolvek spätná väzba a otázky k tomuto dokumentu sa majú adresovať národnému normalizačnému orgánu používateľov. Kompletný zoznam týchto orgánov je na webovom sídle CEN.

V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

Úvod

Európska komisia (EC) požiadala Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) navrhnuť európske normy alebo európske normalizačné dokumenty na podporu implementácie článku 3 smernice 2009/28/ES v súvislosti s riasami a produktmi alebo medziproduktmi z rias.

Táto požiadavka, predložená ako žiadosť o normalizačnú prácu M/547¹⁾, prispieva aj k implementácii oznámenia Európskej komisie „Inovácie pre udržateľný rast: biohospodárstvo pre Európu“.

Súčasťou tejto žiadosti o normalizačnú prácu bolo založenie už bývalej pracovnej skupiny 218 „Riasy“ Technickej rady CEN v roku 2016 s cieľom pripraviť pracovný program. Na realizáciu pracovného programu a prípravu súboru noriem bola založená technická komisia CEN/TC 454 Riasy a produkty z rias.

V Európe sa výrazne zvýšil záujem o riasy a produkty alebo medziprodukty z rias ako cenný zdroj látok, ako sú (ale nie výlučne) sacharidy, bielkoviny, tuky a viaceré pigmenty. Tieto materiály sú vhodné na široké využitie od výroby potravín a krmív po iné sektory, ako sú výroba textilu, kozmetiky, biopolymérov, biopalív a hnojív/biostimulantov. V rámci podpory používania rias a produktov z nich sa identifikovala dôležitá úloha normalizácie.

Práca CEN/TC 454 má zlepšiť spoľahlivosť dodávateľského reťazca, a tým zlepšiť dôveru priemyslu a spotrebiteľov voči riasam, čo zahŕňa makroskopické a mikroskopické riasy, sinice, labyrintky (*Labyrinthulomycetes*), produkty alebo medziprodukty z rias. Tým sa spropaguje a podporí komercializácia európskeho priemyslu spracovania rias.

Tento dokument sa pripravil s cieľom obsiahnuť horizontálne definície týkajúce sa rias a produktov alebo medziproduktov z rias. V iných normách pripravených CEN/TC 454 Riasy a produkty z rias sú uvedené ďalšie termíny a definície.

Pri využívaní rias na potravinárske a krmné účely a na nepotravinárske a nekrmné účely môžu byť ďalšie definície uvedené v normách na špecifické produkty.

¹⁾ Dostupné na <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=refSearch.search#>

1 Predmet

Tento dokument definuje termíny súvisiace s funkciami a vlastnosťami rias a produktov z rias. Pre lepšie zjednotenie metodík sa riasy považujú za funkčnú skupinu organizmov skladajúcu sa z mikroskopických a makroskopických rias, siníc a labyrintiek (*Labyrinthulomycetes*).

2 Normatívne odkazy

V tomto dokumente nie sú normatívne odkazy.

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN